

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΩΙ ΑΓΙΩΙ ΠΑΣΧΑ

Αριθμ. Πρωτ. 169

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

Διατρέξαντες τόν δόλιχον τῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί βιώσαντες ἐν κατανύξει τά σεπτά Πάθη τοῦ Κυρίου, ἔμπλεοι νῦν τοῦ αἰδίου φωτός τῆς λαμπροφόρου Αὐτοῦ Ἐγέρσεως, ὑμνοῦμεν καί δοξολογοῦμεν τό ὑπερουράνιον ὄνομα Αὐτοῦ, ἀναβοῶντες τό κοσμοχαρμόσουνον «Χριστός Ἀνέστη!».

Ἀνάστασις εἶναι ὁ πυρῆν τῆς πίστεως, τῆς εὐσεβείας, τοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς ἐλπίδος τῶν Ὁρθοδόξων. Ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τήν θεανθρωπίνην μυστηριακήν καί λατρευτικήν, τήν πνευματικήν, ἠθικήν καί ποιμαντικήν ἔκφρασίν της καί εἰς τήν καλήν μαρτυρίαν περί τῆς ἐλθούσης ἐν Χριστῷ χάριτος καί τῆς προσδοκωμένης «κοινῆς ἀναστάσεως», ἐνσαρκώνει καί ἀντανακλᾷ τήν συντριβήν τοῦ κράτους τοῦ θανάτου διά τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτήρος ἡμῶν, καί τήν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς «δουλείας τοῦ ἀλλοτρίου». Ἀνάστασιν μαρτυροῦν οἱ Ἅγιοι καί οἱ Μάρτυρες τῆς πίστεως, τό δόγμα, τό ἦθος, ἡ κανονική δομή καί λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ἱεροί ναοί, τά μοναστήρια καί τά σεπτά προσκυνήματά μας, ὁ ἔνθεος ζῆλος τοῦ ἱεροῦ κλήρου, ἡ ἀπροϋπόθετος ἀφιέρωσις τοῦ ἔχειν καί τοῦ εἶναι τῶν μοναχῶν εἰς τόν Χριστόν, τό ὀρθόδοξον φρόνημα τῶν πιστῶν καί ἡ ἐσχατολογική ὁρμή συνόλου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τρόπου τοῦ βίου.

Ὁ ἑορτασμός τοῦ Πάσχα δέν εἶναι διά τούς Ὁρθοδόξους μία προσωρινή ἀπόδρασις ἀπό τήν ἐγκόσμιον πραγματικότητα καί τάς ἀντιφάσεις της, ἀλλά διατρένωσις τῆς ἀκλονήτου πίστεως, ὅτι ὁ πατήσας θανάτῳ τόν θάνατον Λυτρωτής τοῦ ἀδαμιαίου γένους εἶναι ὁ Κύριος τῆς ἱστορίας, ὁ αἰεὶ «μεθ' ἡμῶν» καί «ὑπὲρ ὑμῶν» Θεός τῆς ἀγάπης. Πάσχα εἶναι ἡ βιωματική βεβαιότης, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἐλευθεροποιός Ἀλήθεια, τό θεμέλιον, ὁ ὑπαρκτικός ἄξων καί ὀρίζων τῆς ζωῆς μας. «Χωρίς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» (Ἰωάν. ιε', 5). Οὐδεμία περίστασις, «θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμός ἢ λοιμός ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα» (Ρωμ. η', 35) δύναται νά χωρίσῃ τούς πιστούς ἀπό τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Αὐτή ἡ ἀκλόνητος πεποιθήσις ἐμπνέει καί ἐνισχύει τήν δημιουργικότητά μας καί τήν βούλησιν νά καθιστάμεθα ἐν τῷ κόσμῳ «Θεοῦ συνεργοί» (Α' Κορ. γ'9).

Ἐγγυᾶται, ὅτι ἀπέναντι εἰς ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια καὶ ἀδιέξοδα, ἐκεῖ ὅπου κατ' ἄνθρωπον δέν διαφαίνεται λύσις, ὑπάρχει ἐλπίς καὶ προοπτική. «Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με Χριστῷ» (Φιλιπ. δ', 13). Ἐν Χριστῷ ἀναστάντι γνωρίζομεν ὅτι τό κακόν, ὑπό ὅλας του τᾶς μορφᾶς, δέν ἔχει τόν τελευταῖον λόγον εἰς τήν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Πεπληρωμένοι εὐγνωμοσύνης καὶ χαρᾶς διά τήν ἀποδοθεῖσαν ὑπό τοῦ Κυρίου τῆς δόξης τιμήν καὶ ὑψίστην ἀξίαν εἰς τόν ἄνθρωπον, θλιβόμεθα ἐνώπιον τῆς πολυκεφάλου βίας, τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας καὶ τῆς καταπατήσεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων εἰς τήν ἐποχήν μας. «Τό φαιδρόν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα» καί τό «Χριστός Ἀνέστη» συνηχοῦν σήμερον μέ τήν κλαγγήν τῶν ὄπλων, τήν κραυγήν ἀγωνίας τῶν ἀθῶν θυμάτων τῆς πολεμικῆς βίας καὶ τῶν προσφύγων, μεταξύ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται πολυάριθμα ἀθῶα παιδιά. Διεπιστώσαμεν ἰδίους ὄμμασι τά προβλήματα κατά τήν πρόσφατον ἐπίσκεψίν μας εἰς τήν Πολωνίαν, ὅπου κατέφυγεν ὁ κύριος ὄγκος τῶν προσφύγων ἐξ Οὐκρανίας. Συμπάσχομεν μέ τόν εὐσεβῆ καὶ γενναῖον Οὐκρανικόν λαόν, ὁ ὁποῖος αἶρει βαρύν σταυρόν, προσευχόμεθα καὶ ἀγωνιζόμεθα διά τήν εἰρήνην καὶ τήν δικαιοσύνην καί δι' ὅσους τᾶς στεροῦνται. Εἶναι ἀδιανόητον δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς νά σιωπῶμεν ἐνώπιον τῆς καταρακώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας. Ὁμοῦ μετά τῶν θυμάτων τῶν ἐνόπλων συγκρούσεων, ὁ «μεγάλος ἠττημένος» τῶν πολέμων εἶναι ἡ ἀνθρωπότης, ἡ ὁποία εἰς τήν μακράν ἱστορίαν της δέν κατώρθωσε νά καταργήσῃ τόν πόλεμον. Ὁ πόλεμος ὄχι μόνον δέν λύει προβλήματα, ἀλλά δημιουργεῖ νέα καὶ πολυπλοκώτερα. Σπείρει διχασμόν καὶ μῖσος, μεγεθύνει τό χάσμα μεταξύ τῶν λαῶν. Ἡμεῖς πιστεύομεν στερεῶς, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης δύναται νά ζήσει χωρίς πολέμους καὶ βίαν.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἐκ τῆς φύσεώς της, λειτουργεῖ ὡς παράγων εἰρήνης. Ὅχι μόνον δέεται ὑπέρ τῆς «ἄνωθεν εἰρήνης» καὶ τῆς «εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου», ἀλλά τονίζει τήν σημασίαν τῆς ἀνθρωπίνης προσπαθείας διά τήν ἐδραίωσίν της. Ἴδιον τοῦ χριστιανοῦ εἶναι πρωτίστως «τό εἰρηνοποιεῖν». Ὁ Χριστός μακαρίζει τοὺς εἰρηνοποιούς, ὁ ἄγων τῶν ὁποίων εἶναι ἀπτή παρουσία τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ εἰκονίζει τήν εἰρήνην τήν «πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν» (Φιλιπ. δ', 7), ἐν τῇ «καινῇ κτίσει», ἐν τῇ εὐλογημένῃ Βασιλείᾳ τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὡς προσφυῶς τονίζεται εἰς τό κείμενον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς». Τό κοινωνικό ἦθος της Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, «τιμᾶ τοὺς μάρτυρες, οἱ ὁποῖοι προσέφεραν τή ζωή τους γιά τήν εἰρήνην, ὡς μάρτυρες τῆς δύναμης τῆς ἀγάπης, τοῦ κάλλους τῆς δημιουργίας στήν ἀρχική καὶ τελική της μορφή, καὶ τῆς ιδεώδους ἀνθρωπίνης συμπεριφορᾶς, ὅπως τήν ὑπέδειξε ὁ Χριστός κατά τή διάρκεια τῆς ἐπίγειας διακονίας Του» (§ 44).

Τό Πάσχα εἶναι πανήγυρις ἐλευθερίας, χαρᾶς καὶ εἰρήνης. Ἀνυμνοῦντες εὐσεβοφρόνως τήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καὶ βιοῦντες ἐν αὐτῇ καὶ τήν ἰδικήν μας συνανάστασιν, προσκυνοῦντες δέ ἐν πίστει τό μέγα μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας, καὶ μετέχοντες τῆς «κοινῆς τῶν ὄλων πανηγύρεως», ἀπευθύνομεν ἐκ τῆς ἀεί σταυροαναστασίμου πανσέπτου καθέδρας τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινου-

πόλεως πρὸς πάντας ὑμᾶς, τιμιώτατοι ἀδελφοί καὶ προσφιλέστατα τέκνα,
ἐγκάρδιον πασχάλιον χαιρετισμόν, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς τὴν χάριν καὶ τό
ἔλεος τοῦ νεκρώσαντος τὸν Ἄδην καὶ χαρισαμένου ἡμῖν τὴν αἰώνιον ζωὴν Χριστοῦ
τοῦ Θεοῦ τοῦ παντός.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα, βικββ
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Αναστάνα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν. √

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Πάσχα,
μετὰ τὸ Ἱερόν Εὐαγγέλιον.